

רצינול והנחיות

יום יום אנו פוגשים את תלמידינו המתבגרים על מורכבותם וקסמיהם. ברור לכולנו כי אין מתבגר אחד דומה למשנהו וכי אין המתבגרת כיום דומה למתבגרת שהכרנו לפני שני עשורים ואולי יותר. כל נער וכל נערה ייחודיים בדרכם. למענם כתבנו את שיעורי זיקה. שיעורים אשר מאפשרים למתבגרים להתייחס לחומרי השיעור באופן אותנטי וללא הכוון, על פי הזיקה שהם מעוררים בלבם ובמחשבותיהם.

ב"שיעורי זיקה" נזמין את התלמידים לשמוע סיפור אירוע ולדלות מתוכו פרשנות וחיבור אישי כנכון בעיניהם, לאור החוויה שהסיפור מעורר בהם.

בשיעורי זיקה עיקר תפקידנו כמורים הוא:

1. לאפשר מרחב שיח מוגן
2. לעודד שימוש באסוציאציות חופשיות, חיבור אישי וקטעי זיכרון.
3. לסמוך על התלמידים ששיחה אישית ונוגעת תביא אותם להתבוננות אותנטית ולצמיחה.
4. לאסוף יחד את הנאמר ולשקף לתלמידים הן את הקול הכיתתי והן קולות ייחודיים.
5. להעביר מסרים חינוכיים למען מוגנות התלמידים ורווחתם.

מהלך שיעור זיקה –

1. פתיחה – סיפור מקרה כתוב, אירוע אקטואלי, או אירוע ששיתף אחד התלמידים בכיתה.
2. שיח קצר בזוגות על השאלה – **מה עורר בי הסיפור?**
3. משסיימו לשוחח, המורה נותן לכל זוג 2 כרטיסיות ריקות ומבקש מהם לכתוב שני נושאים מרכזיים שהסיפור עורר בהם, בעקבות הסיפור ולהגיש לה את הכרטיסיות.
4. במליאה – מניחים במרכז המעגל, לעיני כל, את כרטיסיות הנושאים שכתבו. והתלמידים מתבוננים באוסף הנושאים. המורה מביע לגיטימציה וכבוד לכל כיוון.
5. **אופציה א'** - שיח חופשי זורם מתוך מחשבות התלמידים ודבריהם. במידת הצורך, המורה משתמש בשאלות זיקה כגון אילו שמפורטת להלן ואחרות.
6. **אופציה ב'** – בוחנים יחד את הנושאים שכתבו התלמידים על גבי הכרטיסיות (שכחות, דגשים, שונות). בוחרים יחד את הנושא שעלה הכי הרבה והמורה מזמינה את התלמידים להתייחס אליו, ושוב, נעזרת בשאלות "זיקה".
5. אם מתאים ולשם המחשה ניתן להזמין למשחק תפקידים
6. בכל עת **נדרשת התייחסות המורה** אם עולים תכנים שדורשים התייחסות והבעת דעה כגון – התנהלות במצבי סיכון, פגיעה או תכנים לא מותאמים.
7. לסיכום – המורה אוסף את הנאמר, מאיר תכנים ואמירות, משקף מנעד של דעות וטווח של עמדות ומביע התייחסות אישית כפי שהוא רואה לנכון באופן לא שיפוטי אך בהחלט אומר אמירה. המורה מסכם במסרים חינוכיים למען מוגנות התלמידים ורווחתם.

שאלות זיקה -

בתום הקראת הסיפור המורה שואל - **מה הסיפור מצורר בכך?** ומכאן ניתן לשיחה להתפתח באופן חופשי. בעת הצורך, אם יש תקיעות בשיחה הוא יכול לבחור שאלה נוספת מתוך המאגר, למשל -

איך אסוציאציות צוללות בכך המשפט הסיפור?

מה אתם מרגישים?

מה אתם חושבים?

למה הדבר דומה?

למה התנסויות או מקומות בחיים שלכם האירוע מתחבר?

מה הסיפור מהדהד בכך?

כמי הסיפור זורק לכם להיזכר?

איך שאף צוללות צוללות בכך בעקבות הסיפור?

מה אתם יודעים על הדמויות בסיפור?

איך צוות הייתם נותנים לדמויות בסיפור?

כמה הסיפור צוסק?

מה תזכרו מהשיעור, מהשיחה, מהסיפור?

בסיום השיעור חוזרים למורכבות:

החיים מורכבים מאינסוף מקרים ומצבים בנושאים שונים, בהקשרים רבים. לא פעם עומדות בפנינו אפשרויות בחירה ואנו נדרשים לבחור ולקבל החלטות קטנות או גדולות. ואיך מגיעים להחלטה טובה. איך בוחרים?

מסיימים בשאלה פתוחה לבחירת המורה, למשל:

מה צורך לי לקבל החלטה במצבים מסוימים?

מה אני אומר לצמי כשצמי לבחור או לקבל החלטה במצב דומה?